

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem JUDr. Luděkem Pilným v právní věci žalobce: V [redacted] O [redacted] nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupeného JUDr. Václavem Vlkem, advokátem se sídlem Sokolovská 22, Praha 8, proti žalované: Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o zaplacení 100.000,- Kč s příslušenstvím a zaslání omluvy

t a k t o :

- I. Žaloba o zaplacení částky 100.000,- Kč a uložení povinnosti žalované zaslat žalobci omluvu, se zamítá.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 900,- Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhal shora uvedeného rozhodnutí, když uvedl, že na základě příkazu Okresního soudu Praha – východ ze dne 16. 11. 2010, sp. zn. [redacted], byla dne [redacted] provedena domovní prohlídka v domě, který je [redacted] a téhož dne byla i provedena prohlídka v sídle společnosti [redacted] jejímž je jednatelem, když současně byl žalobce policejním orgánem zadržen a byl proveden jeho výslech jako osoby podezřelé. Důvodem pro provedení těchto úkonů mělo být zjištění policejního orgánu, že žalobce panu J [redacted] P [redacted] prodal sbírku mincí, která dle podezření policejního orgánu mohla pocházet z trestné činnosti. V rámci domovní prohlídky byla zajištěna smlouva o prodeji uvedené sbírky mincí a při prohlídce jiných prostor, provozovny společnosti [redacted] byla zajištěna 3 alba obsahující celkem 206 mincí. V průběhu domovní prohlídky a navazujícího vyšetřování nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly podezření z jakéhokoliv trestného činu, žalobci proto nebylo sděleno obvinění. Rovněž výsledek expertízy zadržených mincí jednoznačně potvrdil, že se nejedná o mince získané z trestné činnosti, resp. vyloučil alternativu, že by je měl v držení poškozený. Usnesením policejního orgánu ze dne 22. 3. 2011 proto byla žalobci

vrácena kupní smlouva a usnesením ze dne 23. 3. 2011 mu následně byly vráceny i zadržené mince. Při nahlédnutí do spisu žalobce zjistil z obsahu podnětu policejního orgánu k podání návrhu na vydání příkazu k odposlechu telekomunikačních hovorů ze dne 18. 8. 2010, že informace o prodeji sbírky byla zjištěna operativní cestou. Odposlech byl následně povolen příkazem Okresního soudu Praha – východ ze dne 18. 8. 2010 a zřejmě byl prováděn po celou dobu až do [REDAKCE]. Dle názoru žalobce bylo postupem vyšetřování prokázáno, že nebyl dán důvod ani k vydání rozhodnutí o povolení odposlechu telekomunikačních hovorů, ani k vydání příkazu k provedení domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor. Soud rozhodl o vydání příkazu k odposlechu telefonních hovorů, aniž by byl seznámen se skutečnostmi a důkazy, o něž se mělo podezření policejního orgánu opírat. Následně soud vydal příkaz k prohlídkám, aniž by si vyžádal podklady z vyšetřovacího spisu, nebo mu tyto podklady byly předloženy, případně aby se seznámil s výsledky odposlechu telekomunikačních hovorů. V důsledku těchto rozhodnutí bylo zasaženo do soukromí žalobce odposlechem jeho telefonních hovorů v období od [REDAKCE] do [REDAKCE] a následnými prohlídkami uskutečněnými v jeho domě a sídle jím řízené společnosti dne [REDAKCE] a v průběhu dne [REDAKCE] byla v důsledku zadržení omezena jeho osobní svoboda. Žalobce v důsledku uvedených skutečností namítá nezákonnost příkazu soudu k povolení odposlechu i příkazu soudu k provedení domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor. Podle žalobce nelze přitom vycházet pouze ze skutečnosti, že předmětná rozhodnutí nebyla zrušena, již proto, že žalobce neměl a nemá žádný procesní prostředek umožňující dosáhnout jejich změny či zrušení. Zcela zřejmá přitom je nedůvodnost obou rozhodnutí z hlediska účelu trestního řízení i skutečnost, že soud před jejich vydáním neprověřil důvodnost tvrzení uvedených v návrhu. Z těchto skutečností žalobce dovozuje závěr o nezákonnosti obou rozhodnutí. Žalobce svůj nárok uplatnil u Ministerstva spravedlnosti, které jej odmítlo s tím, že věc probíhala rychle a v souladu s právními předpisy a žádné z uvedených rozhodnutí nebylo zrušeno. Žalobce netvrdil vydání rozhodnutí podle § 314m tr. řádu, když o takovém postupu nebyl poučen. Podle žalobce došlo ke zbytečnému zásahu do jeho práv a takový postup nemůže požívat právní ochrany.

Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, když potvrdila předběžné projednání nároku. Podle žalované ve věci nedošlo ke zrušení rozhodnutí, která žalobce považuje za nesprávné. Podle žalované věc probíhala rychle a v souladu s trestními předpisy. Ve věci nelze shledat právní titul, a to ani nezákonné rozhodnutí, ani nesprávný úřední postup. Případné nepříjemnosti způsobené žalobci v souvislosti s prováděním úkonů v trestním řízení lze považovat vzhledem k zájmu společnosti na odhalování trestné činnosti za ospravedlnitelné.

Soud I. stupně následně neshledal rozsudkem ze dne 14. 11. 2012 nárok žalobce důvodným. Žalobce dle názoru soudu napadal postup předcházející vydání rozhodnutí, aniž tvrdil, že by uvedená rozhodnutí byla pro nezákonnost zrušena. Samotný vznik újmy podle soudu nezaložil odpovědnost za újmu. Za situace, kdy ze skutečností tvrzených žalobcem nevyplývala existence odpovědnostního titulu dle zákona č. 82/1998 Sb., soud I. stupně žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Odvolací soud k odvolání žalobce rozsudek soudu I. stupně rozsudkem ze dne 15. 8. 2013 potvrdil s tím, že za situace, kdy se žalobce cítil poškozen nedůvodným zásahem do jeho práva na soukromí, osobní svobodu a dobrou pověst, má k dispozici jiné instituty občanského práva, kterými se může domáhat odškodnění takového zásahu. Odvolací soud dále shledal, že i kdyby bylo Nejvyšším soudem v dané věci vydáno usnesení dle ust. § 314m odst. 1 tr. řádu, nezakládalo by takové rozhodnutí nárok na náhradu nemajetkové újmy z důvodu nezákonného rozhodnutí, neboť neruší nebo nemění příslušné rozhodnutí. Městský soud

v Praze závěrem shrnul, že v daném případě k nezákonnému rozhodnutí ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., nedošlo.

Na základě dovolání podaného žalobcem ve věci rozhodoval Nejvyšší soud České republiky, který usnesením ze dne 4. 12. 2014, č.j. [REDAKCE] oba shora uvedené rozsudky zrušil a věc vrátil zdejšímu soudu k dalšímu řízení. Dovolací soud nejprve dovodil, že soudy obou stupňů v řízení pokračovaly, aniž by bylo zřejmé, o jakých jednotlivých nárocích žalobce rozhodují, v důsledku čehož bylo řízení postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Současně však uzavřel, že bylo povinností žalobce, aby v řízení tvrdil a prokázal existenci nezákonného rozhodnutí, neboť dle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. v případě újmy způsobené odposlechem provedeným na základě příkazu je nezbytné, aby byla rozhodnutím Nejvyššího soudu deklarována nezákonnost vydání příkazu nebo provedení odposlechu. V případě nezákonného příkazu k provedení domovní prohlídky je jediným prostředkem nápravy podání ústavní stížnosti. Za situace, kdy žalobce této možnosti nevyužil a příkaz k domovní prohlídce tak nebyl přezkoumán a případně zrušen Ústavním soudem, neexistuje žádné rozhodnutí, které by mohlo být podkladem pro rozhodnutí soudu o náhradě škody způsobené nezákonným rozhodnutím. Uplatnil-li žalobce nárok na náhradu újmy způsobené zadržením, pak tím žalobce namítal nesprávný úřední postup ve smyslu ust. § 13 zákona č. 82/1998 Sb., přičemž zákonnost tohoto postupu by měla být zkoumána.

V návaznosti na závěry Nejvyššího soudu uvedené v usnesení ze dne 4. 12. 2014 vyzval zdejší soud usnesením ze dne 2. 2. 2015 žalobce, aby doplnil svá tvrzení ohledně vzniku nemajetkové újmy tak, aby bylo zřejmé, jakou částku požaduje na odškodnění telekomunikačních odposlechů, jakou za zadržení a odůvodnil požadavek na zaplacení konkrétních částek. Žalobce byl dále vyzván, aby specifikoval, jakým konkrétním způsobem bylo uvedeným jednáním zasaženo do osobnostní sféry žalobce.

Žalobce podáním ze dne 9. 3. 2015 doplnil svá skutková tvrzení v tom směru, že za nejzávažnější zásah považuje provedení odposlechu telekomunikačních hovorů s tím, že odkázal na závěry Nejvyššího soudu ČR vyjádřené v usnesení č.j. [REDAKCE] ze dne 14. 1. 2014, kterým byla konstatována nezákonnost příkazu OS Praha – východ ze dne 16. 11. 2010 sp.zn. [REDAKCE]. Žalobce současně poukázal na skutečnost, že o provedeném odposlechu nebyl v trestním řízení informován navzdory existenci zákonné povinnosti. Prvního symbolického zadostiučinění za dílčí zásah do práv žalobce ve formě omluvy se žalobci dostalo ze strany žalovaného až stanoviskem ze dne 18. 9. 2014. Zneužití pravomoci orgánu činných v trestním řízení spojené se selháním soudu a následnou nečinností orgánů v gesci žalovaného představuje podle žalobce extrémně závažný zásah do práv žalobce, za něj žalobce požaduje částku 60.000,- Kč. Domovní prohlídku a prohlídku jiných prostor považuje žalobce naopak za zásah nejméně závažný, neboť faktická omezení práv žalobce splynula s omezeními vzniklými zadržením. Kompenzaci za provedenou domovní prohlídku a prohlídku jiných prostor požaduje žalobce ve výši 5.000,- Kč. Zbývající část náhrady nemajetkové újmy ve výši 35.000,- Kč žalobce požaduje za provedené zadržení žalobce a s ním spojené omezení osobní svobody. Policejnímu orgánu nic nebránilo, aby v provozní době navštívil prodejnu společnosti [REDAKCE] požádal o předložení dokladů, vyžádal si vysvětlení žalobce a případně zajistil sbírku mincí za účelem znaleckého zkoumání. Policejní orgán oproti tomu žalobce spektakulárně zadržel v časných ranních hodinách, které mělo dramatický efekt, a následně po dobu jednoho dne omezil osobní svobodu žalobce. Výši požadované nemajetkové újmy dle názoru žalobce odůvodňuje to, že k části zásahu došlo na veřejnosti, v místě bydliště žalobce, omezení osobní svobody trvalo

celý den, jednalo se o poslední v řadě zásahů, k nimž orgány činné v trestním řízení přikročily navzdory negativním výsledkům zásahů předchozích a nepoměr deklarovaného účelu a dosaženého výsledku s omezením práv žalobce, je mimořádně vysoký.

Žalovaná podáním ze dne 22. 7. 2015 potvrdila, že akademickým výrokem Nejvyššího soudu ČR obsaženým v usnesení č.j. [REDAKCE] bylo vysloveno, že inkriminovaným příkazem k odposlechu byl porušen zákon. V návaznosti na toto rozhodnutí žalovaná konstatovala nezákonnost příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a za jeho vydání se žalobci omluvila a přiznala mu náhradu nákladů obhajoby. Tuto formu satisfakce pokládá za přiměřenou. Žalobce konkrétní okolnosti, způsoby a důsledky zásahu do práv žalobce nijak nerozvádí, omezuje se pouze na konstatování, že bylo závažným způsobem zasaženo do jeho práv. Pokud se jedná o zadostiučinění v penězích a omluvu za příkaz k domovní prohlídce a prohlídce jiných prostor, žalovaná tyto odmítla s tím, že příkaz nebyl zrušen, neboť žalobce proti němu nepodal ústavní stížnost. Ve vztahu k zadržení absentuje dle rázoru žalované odpovědnostní titul. Žalovaná současně namítla promlčení této části nároku, když žalobce tento dílčí nárok specifikoval až v podání ze dne 9. 3. 2015, kde jej ohodnotil částkou 35.000,- Kč. Původní žádost o náhradu nemajetkové újmy podaná dne 23. 5. 2011 požadavek na zadostiučinění v souvislosti se zadržením neobsahovala.

Po doplnění žalobních tvrzení zdejší soud posuzoval oprávněnost jednotlivých dílčích nároků, které byly žalobcem specifikovány dodatečně, a to za situace, kdy mezi účastníky nebylo sporné, že Nejvyšší soud ČR ve svém usnesení č.j. [REDAKCE] deklaroval, že příkazem k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu Okresního soudu Praha – východ ze dne 18. 8. 2010, sp.zn. [REDAKCE] byl porušen zákon v ustanovení § 88 odst. 1, odst. 2 tr. řádu, ve znění účinném do 30. 9. 2012, a žalovaná se za jeho vydání žalobci ve stanovisku ze dne 18. 9. 2014 omluvila. Zdejší soud tak nejprve posuzoval nárok na poskytnutí zadostiučinění za vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, které požadoval žalobce poskytnout v penězích, a to ve výši 60.000,- Kč, když omluva žalované se žalobci nejevila jako dostatečná. Za situace, kdy je s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR č.j. [REDAKCE] nepochybná existence odpovědnostního titulu pro možný vznik nároku na poskytnutí zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, soud posuzoval výhradně, zda je poskytnutá omluva žalované dostatečná, a to zejména s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo ve smyslu ust. § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. Přesto, že se soud shoduje se závěrem žalobce, že předmětný zásah do práv žalobce lze klasifikovat jako zásah závažný, považuje soud omluvu žalované jako dostačující přiměřené zadostiučinění. Žalobce se ve vztahu ke zdůvodnění požadavku na poskytnutí zadostiučinění v penězích omezil ve svém doplňujícím podání ze dne 9. 3. 2015 toliko na tvrzení o závažnosti a nezákonnosti zásahu do práv žalobce, aniž by tvrdil, jaká konkrétní závažná újma byla žalobci předmětným zásahem způsobena. Žalobce k prokázání vzniku závažné újmy nenavrl rovněž žádný důkaz. Za dané situace proto soud neshledal dílčí nárok žalobce na poskytnutí zadostiučinění částkou 60.000,- Kč za důvodný. Důvodným neshledal soud rovněž dílčí nárok žalobce na poskytnutí zadostiučinění částkou 5.000,- Kč za vydání příkazu k domovní prohlídce a prohlídce jiných prostor. Jak potvrdil ve svém rozhodnutí ze dne 4. 12. 2014, č.j. [REDAKCE] Nejvyšší soud ČR, v daném případě neexistuje odpovědnostní titul, na základě kterého by mohl být nárok žalobce shledán opodstatněným, a to s ohledem na skutečnost, že žalobce proti příkazu k domovní prohlídce a prohlídce jiných prostor nepodal ústavní stížnost, v důsledku čehož nebylo vydáno rozhodnutí (Ústavního soudu), v rámci kterého by byla nezákonnost příkazu k domovní prohlídce a prohlídce jiných prostor konstatována. Pokud se jedná o poslední dílčí nárok na poskytnutí zadostiučinění ve výši

35.000,- Kč za zadržení žalobce a omezení jeho osobní svobody dne [REDAKCE], ani tento neshledal soud důvodným. Přestože žalobce konkretizoval výši zadostiučinění za zadržení žalobce a omezení jeho osobní svobody až ve svém podání ze dne 9. 3. 2015, samotný nárok vyplývá podle názoru soudu již ze žaloby, konkrétně z čl. III, kde žalobce tvrdí, že v průběhu dne [REDAKCE] byla v důsledku zadržení omezena jeho osobní svoboda, přičemž v následující větě dále tvrdí, že s ohledem na shora uvedené a s ohledem na skutečnost, že výše uvedené zásahy byly realizovány prostřednictvím policejních orgánů, žalobce požádal dne 29. 4. 2011 žalovanou o omluvu a náhradu nemajetkové újmy ve výši 100.000,- Kč. V samotné žádosti o omluvu a náhradu nemajetkové újmy ze dne 29. 4. 2011 žalobce v závěru požádal žalovanou, aby žalobci zaslala omluvu, že nejméně v období od [REDAKCE] do [REDAKCE] byl prováděn odposlech telekomunikačních hovorů žalobce, že v domě žalobce byla dne [REDAKCE] provedena domovní prohlídka a že byl žalobce téhož dne zadržen, ačkoliv žádný z uvedených úkonů přípravného řízení nebyl odůvodněn konkrétními okolnostmi případu a stavem prověřování. Za dané situace se soud neztotožňuje se závěrem žalované, že původní žádost o náhradu nemajetkové újmy požadavek na zadostiučinění v souvislosti se zadržením neobsahovala, s tím, že omluva byla vždy požadována pouze za odposlechy a domovní prohlídku a prohlídku jiných prostor. Z uvedených důvodů neshledal zdejší soud námítku promlčení vznesenou žalovanou za oprávněnou. Aby mohl být poslední dílčí nárok shledán dle zákona č. 82/1998 Sb. oprávněným, musely by být ve vztahu k němu opět splněny kumulativně tři podmínky. Muselo by být shledáno nezákonné rozhodnutí, případně nesprávný úřední postup, musela by vzniknout újma a musela by existovat příčinná souvislost mezi nezákonným rozhodnutím (nesprávným úředním postupem) a vzniklou újmu. Jak deklaroval již Nejvyšší soud ČR ve svém rozhodnutí ze dne 4. 12. 2014, č.j. [REDAKCE] [REDAKCE] uplatnil-li žalobce nárok na náhradu újmy způsobené zadržením, pak tím namítal nesprávný úřední postup ve smyslu § 13 zákona č. 82/1998 Sb., přičemž zákonnost tohoto postupu by měla být zkoumána. Nálezací soud však k přezkumu zákonnosti postupu nepřistoupil, a to s ohledem na absenci tvrzení a důkazů k existenci újmy, která měla žalobci v důsledku tohoto postupu vzniknout. Žalobce se obdobně jako v případě dílčího nároku na poskytnutí zadostiučinění za vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu ve vztahu ke zdůvodnění požadavku na poskytnutí zadostiučinění v penězích omezil ve svém doplňujícím podání ze dne 9. 3. 2015 toliko na tvrzení o neúčelnosti a nehospodárnosti zásahu do práv žalobce, aniž by tvrdil, jaká konkrétní závažná újma byla žalobci dle ust. § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. předmětným zásahem způsobena. Žalobce k prokázání vzniku závažné újmy nenavrhl rovněž žádný důkaz. Ze shora uvedených důvodů soud žalobu v plném rozsahu zamítl.

Výrok II. o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 151 odst. 3 o.s.ř., neboť žalovaná měla ve věci plný úspěch, a proto jí náleží náhrada v paušální výši 900,- Kč za podání vyjádření k žalobě, účast na jednání dne 14.11.2012 a za vyjádření ze dne 22.7.2015.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení účastníkům, a to k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

V Praze dne 27. července 2015

JUDr. Luděk Pilný, v. r.

Za správnost vyhotovení:
Veronika Lounová

soudce